

De klachten van 2013

Er werd meer geklaagd over advocaten, maar minder klachten bleken gegrond. Het tuchtjaar in cijfers. 'Ineens wist men aan elke borreltafel dat er onafhankelijke tuchtcolleges voor de advocatuur bestaan.'

Trudeke Sillevs Smitt

Beeld: Dimitry de Bruin

Het aantal bij de raden van discipline binnengekomen klachten is het afgelopen jaar met dertien procent gestegen. Dit blijkt uit het jaarverslag 2013. De stijging van het aantal bij de tuchtcolleges ingediende klachten van 1400 naar 1584 maakt het jaar 'gewoon', zo blijkt uit het voorwoord van voorzitters Joost van Dijk van het Hof van Discipline en Pauline Schoonbrood-Wessels van de Amsterdamse raad van discipline. Het past in de trend: in vijf jaar tijd is de instroom met 55 procent gegroeid, van 1020 klachten in 2009 naar 1584 klachten in het afgelopen jaar.

Het was ook een bijzonder jaar volgens de voorzitters. Dit wegens de enorme belangstelling voor de schrapping van Bram Moszkowicz. 'Had het gros van de mensen tot die tijd nog nooit van een hof of raad van discipline gehoord of dacht men dat het een zestiende-eeuwse bloedraad was, ineens wist men aan elke borreltafel dat er onafhankelijke tuchtcolleges voor de advocatuur bestaan en wat die doen. Dat laatste is op zichzelf een gunstig neveneffect van een voor betrokkene en voor de advocatuur in het algemeen toch heel onaangename zaak,' schrijven de voorzitters in het voorwoord.

Ondanks de stijging van het aantal klachten nam het aantal gegrondverklaringen af. Het aantal gegronde klachten bij de raden van discipline kwam uit op

411, dat zijn er dertig minder dan in het jaar daarvoor. Werden in 2012 nog 690 klachten ongegrond of niet-ontvankelijk verklaard, in 2013 steeg dit aantal naar 875.

Ook bijzonder: het aantal zware maatregelen nam af. De onvoorwaardelijke schorsingen gingen omlaag van zestig naar 23. Het aantal geschrapte advocaten daalde van dertien naar zes. Maar, zo meldt het jaarverslag, dat aantal fluctueert nogal en bij zulke kleine aantallen kun je er geen trend uit halen.

Waarom minder gegrondverklaringen? Hoogleraar advocatuur Britta Böhrer die in het jaarverslag wordt geïnterviewd: 'De mondige burger weet misschien nog onvoldoende wanneer een klacht zinvol is.' Dekenberaadvoorzitter Bas Martens: 'Dat er meer klachten zijn betekent niet dat advocaten slechter werk zijn gaan doen. De tuchtrechters blijven dat heel zorgvuldig toetsen.'

Olijftak

Al met al werd er op 17.298 (in 2012: 17.068) advocaten in 2013 zo'n 414 (in 2012: 453) keer op een of andere wijze ingegrepen door de tuchtrechter. Rekening houdend met het feit dat in een jaar soms meer uitspraken op slechts één advocaat betrekking hebben, kreeg ongeveer twee procent van de advocaten met een – lichtere of zwaardere – ongunstige beslissing te maken. Dat is evenveel als in 2012.

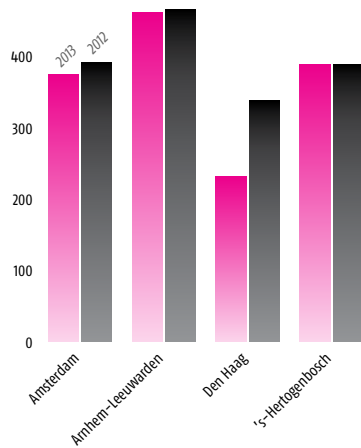
Alle maatregelen die op het gebied van opleiding en toezicht zijn genomen, zouden natuurlijk idealiter moeten leiden tot minder klachten. Al valt over het jaar 2013 daarvan nog weinig te merken. Dekenberaadvoorzitter Bas Martens komt mogelijk toch met een olijftakje: in het eerste kwartaal van 2014 is het aantal klachten bij de deken – het voortraject van de tuchtprocedures – met 24 procent gedaald.

Klagers moeten een rechtstreeks belang hebben om bij de tuchtrechter ontvankelijk te zijn, maar lokale deken kunnen een bezwaar indienen op grond van het algemeen belang. In 2013 beslisten de raden van discipline over 68 dekenbezwaren. Dat was zeven procent meer dan het jaar daarvoor. Dekenberaadvoorzitter Martens veronderstelt in het jaarverslag dat dit te maken heeft met de invoering van de kantoorbezoeken en met de nieuwe advocatenpas, waarmee de kantoorinformatie (CCV) bij de Orde moest worden aangeleverd. De invoering hiervan 'ging niet zonder slag of stoot. Advocaten zijn soms niet erg handig met digitaal gedoe, dus veel advocaten waren daardoor te laat. (...) Ik meen dat het in Den Haag om 25 bezwaren ging. De meeste konden worden ingetrokken omdat de advocaten alsnog aan hun verplichtingen voldeden'.

Het aantal wrakingsverzoeken ging bij het Hof van Discipline weliswaar van acht naar negen (allemaal onge-

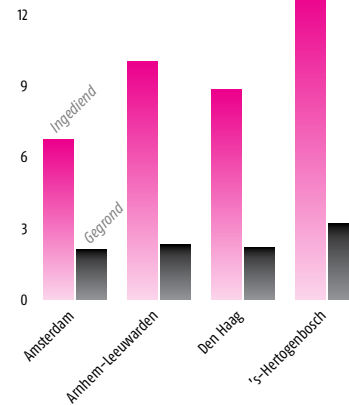
KLEINE STIJGING

Aantal zaken per raad van discipline

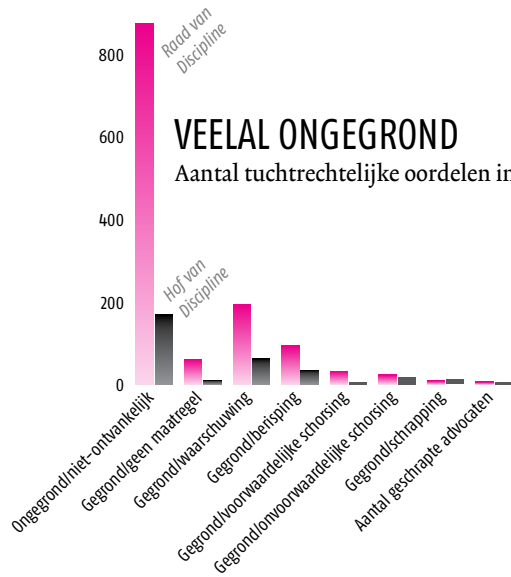
DEN BOSCH VOOROP

Aantal zaken per honderd advocaten

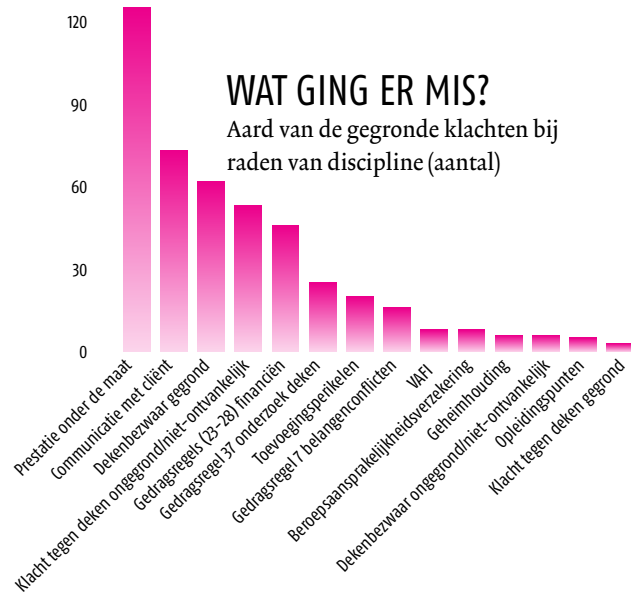
VEELAL ONGEGROND

Aantal tuchtrechtelijke oordelen in 2013

WAT GING ER MIS?

Aard van de gegronde klachten bij raden van discipline (aantal)

grond), maar nam bij de raden van discipline substantieel af. De tuchtcolleges besteedden in het jaarverslag 2011 nog een apart hoofdstuk aan de toenemende populariteit van dit fenomeen. Het aantal wrakingslagen lag toen op zeventien; daarvan waren er twee succesvol. In 2012 ging het om achttien verzoeken, waarvan er niet één gegrond werd verklaard. En in het afgelopen jaar waren het er nog maar elf – ook allemaal ongegrond. Uit het jaarverslag 2013 van de reguliere rechtspraak blijkt dat ook daar het aan-

tal wrakingsverzoeken in 2013 voor het eerst in jaren is afgenomen.

Net als in eerdere jaren vormde ‘prestatie onder de maat’ de belangrijkste grond voor een tuchtrechtelijke tik: die kwalificatie gold voor 125 van de gegrond verklaarde (deel)klachten bij de raden van discipline. Dat zou de komende jaren nog weleens kunnen toenemen: jurisprudentie van het Hof van Discipline laat zien dat men toe wil naar een inhoudelijker toetsing van het door de advocaat geleverde werk, zo

bleekt ook uit een interview met (tucht)rechter Quirine Falger.

Wie nog eens opgefrist wil krijgen wat de serieuze uitglifiers waren in 2013: in hoofdstuk 4 zetten de tuchtcolleges een selectie van de schorsingen en schrappingen uit dat jaar op een rij. Inclusief, uiteraard, de schrappingen van mr. Bram Moszkowicz. Die leidde ertoe dat de mediabelangstelling voor het jaarverslag 2012 ongekend groot was. Over 2013 lijkt de gekte in dat opzicht voorbij.